

การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

ดร.นฤมล เนียมหอม*

การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research) เป็นการวิจัยโดยครูผู้สอนในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียน และนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการจัดประสบการณ์ของครู ถือได้ว่าการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และสร้างความรู้ในการปฏิบัติงานของครู ทั้งนี้ สุวิมล ว่องวาณิช (2550: 22) ได้นำเสนอลักษณะสำคัญของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนไว้ ดังต่อไปนี้

การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน คือ การวิจัยที่มีลักษณะดังนี้	
ใคร	ครูผู้สอนในห้องเรียน
ทำอะไร	ทำการแสวงหาวิธีการแก้ไขปัญหา
ที่ไหน	ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน
เมื่อไร	ในขณะที่การเรียนการสอนกำลังเกิดขึ้น
อย่างไร	ด้วยวิธีการวิจัยที่มีวงจรการทำงานต่อเนื่องและสะท้อนกลับการทำงานของตนเอง (Self-reflection) โดยมีขั้นตอนหลัก คือ การทำงานตามวงจร PAOR [การวางแผน (Plan), การปฏิบัติตามแผน (Act), การสังเกตผลที่เกิดจากการปฏิบัติ (Observe), การสะท้อนผลหลังการปฏิบัติงาน (Reflect & Revise)]
เพื่อจุดมุ่งหมายใด	มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน
ลักษณะเด่นการวิจัย	เป็นกระบวนการวิจัยที่ทำอย่างรวดเร็ว โดยครูผู้สอนนำวิธีการแก้ปัญหาที่ตนคิดขึ้นไปทดลองใช้กับผู้เรียนทันทีและสังเกตผลการแก้ปัญหานั้น มีการสะท้อนผล และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนครูในโรงเรียน เป็นการวิจัยแบบร่วมมือ (Collaborative research)

ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้และวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ม.ป.ป.: 3) ได้ระบบหลักการของการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนไว้ดังนี้

1. การวิจัยปฏิบัติการในโรงเรียนแท้ๆ ต้องเป็น “งานเล็กๆ ง่ายๆ และมีคุณค่า” (A small, simple and significant task) ที่บูรณาการอยู่ในการปฏิบัติงานการจัดการเรียนการสอนปกติของครู
2. เราทั้งปวงสามารถเรียนรู้จากกันและกัน (We all can learn from each others)

* ครูโรงเรียนทุ่งมหาเมฆ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ทั้งนี้ ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้และวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ม.ป.ป.: 7) ได้แนะนำเกี่ยวกับแบบของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่แตกต่างกัน 4 สถานการณ์ ดังนี้

สถานการณ์	ควรทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนแบบใด		
		คำถามวิจัย	การจัดเก็บข้อมูล
ต้องรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	CAR 1: การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	1) นักเรียนมีลักษณะอย่างไร 2) ควรปรับปรุงและพัฒนานักเรียนคนใดในเรื่องอะไรบ้าง 3) ควรใช้แผนกิจกรรมการเรียนรู้อย่างไร	1) พัฒนาการทุกด้าน 2) ความสนใจ ความถนัด ศักยภาพ และความต้องการจำเป็น
ต้องประเมินเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และพฤติกรรมการสอน	CAR 2: การประเมินเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และการสอนของตนเอง	1) ความสำเร็จของการสอนมีอะไรบ้าง มีสาเหตุและปัจจัยมาจากอะไร 2) ปัญหาของการสอนมีอะไรบ้าง และมีสาเหตุและปัจจัยมาจากอะไร 3) แนวทางแก้ไขปรับปรุงพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และพฤติกรรมการสอนของตนเอง มีอะไรบ้าง	1) บันทึกระหว่างสอนและหลังสอน 2) การสังเกตพฤติกรรมนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน 3) การสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง 4) ผลงานนักเรียน 5) การประชุมระดับชั้นและประชุมกลุ่มสาระ
ครูสังเกตเห็นว่านักเรียนบางคนมีปัญหาที่ครูต้องช่วยคลี่คลายและแก้ไข	CAR 3: กรณีศึกษา นักเรียน	1) นักเรียนมีปัญหาอะไรบ้าง 2) สาเหตุและปัจจัยของปัญหามีอะไรบ้าง 3) แนวทางการแก้ไขควรมีเป้าหมาย/ขั้นตอนอย่างไร 4) ผลการแก้ไขมีความสำเร็จและปัญหาอย่างไร และควรพัฒนาต่อไปอย่างไร	1) การสังเกตในสภาพต่างๆ ทั้งในและนอกห้องเรียน 2) การสัมภาษณ์ผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง 3) วิเคราะห์เอกสารต่างๆ

สถานการณ์	ควรทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนแบบใด		
		คำถามวิจัย	การจัดเก็บข้อมูล
ครูต้องการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จึงสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้	CAR 4: การพัฒนา นวัตกรรม การจัดการ เรียนรู้	1) ผลลัพธ์ที่ต้องการพัฒนา และหลักในการพัฒนามี อะไรบ้าง 2) การสร้างนวัตกรรมควรทำ อะไรบ้าง 3) ผลการทดลองใช้นวัตกรรม ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและ ประสิทธิผลในการเรียนรู้ และการสอนหรือไม่ 4) นวัตกรรมควรได้รับการ ปรับปรุงและพัฒนาต่อไป อย่างไร	1) ข้อมูลสถานะเริ่มต้น 2) ข้อมูลพัฒนาทางพฤติกรรม การเรียนรู้ของผู้เรียน 3) ข้อมูลการเปลี่ยนแปลง ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

กล่าวโดยสรุปได้ว่าการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน โดยครูผู้สอนในชั้นเรียนนั้นๆ เป็นการดำเนินการที่มีการวางแผน การปฏิบัติ การสังเกตผล และการสะท้อนกลับ ซึ่งเป็นการวิจัยที่ทำเร็ว นำผลไปใช้ได้ทันที นำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนอย่างแท้จริง

รายการอ้างอิง

ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้และวิชาชีพครู. (ม.ป.ป.). แนวทางการใช้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานวิชาชีพครูของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (อัคราณา)

สุวิมล ว่องวานิช. (2550). การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

(ตัวอย่าง)
 การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
 เรื่อง การแก้ปัญหาเด็กไม่นอนพักผ่อนในช่วงกลางวัน

นางสาวนฤมล เนียมหอม
 ครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 1/1 โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ

ความเป็นมา

การนอนกลางวันเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งสำหรับเด็ก โดยปกติเด็กจะทำกิจกรรมที่ใช้พลังงานตลอดเวลา เมื่อถึงเวลานอนพักผ่อนกลางวันจะหลับได้โดยง่าย แต่น้องแม็ค (ชื่อสมมติ) ปฏิเสธการนอน และแสดงอาการหวาดกลัวที่จะต้องนอนกลางวัน โดยไม่ยอมแม้กระทั่งจะสัมผัสที่นอน และหนีไปนั่งหน้าห้อง เด็กคนอื่นแม้ไม่คุ้นเคยกับการนอน แต่ก็ยอมนอน หรือนั่งในที่นอนของตน จึงจำเป็นต้องดำเนินการให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษ

สาเหตุของปัญหา

ความไม่ไว้วางใจในห้องเรียนใหม่ ครูและพี่เลี้ยงใหม่ ประกอบกับน้องแม็คเป็นเด็กที่ค่อนข้างจะปรับตัวยากในการเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงใดๆ

แนวทางการแก้ปัญหา

สร้างความไว้วางใจ ทำให้น้องแม็ครู้สึกว่าการนอนที่โรงเรียนเป็นเรื่องธรรมดา ใช้กลยุทธ์การปรับเปลี่ยนแบบค่อยเป็นค่อยไป

การดำเนินการ

วันที่	การดำเนินการของครู	พฤติกรรมการณ์นอนของน้องแม็ค
22-26 พ.ค.49	ครูยอมให้ไปนั่งหน้าห้อง	ไม่ยอมแตะที่นอน ครูปูให้ก็เดินหนี
29 พ.ค.49	ครูถามแม็คว่ากลัวอะไรหรือเปล่าถึงไม่ยอมนอน แม็คตอบว่าไม่อยากนอน อยู่บ้านก็ไม่นอน	ไม่ยอมอยู่ที่ที่นอน เดินไปนั่งนอกห้องเรียน
30-31 พ.ค.49	นั่งที่พื้นในห้อง ครูอ้อมมาคุยด้วย ครูเอาที่นอนมาปูใกล้ๆที่แม็คนั่ง	ยังคงนั่งหน้าห้องเรียน ครูหางานให้ช่วยทำ

วันที่	การดำเนินการของครู	พฤติกรรมการณ์อน ของน้องแม็ค
1 มิ.ย.49	บอกว่าไม่ต้องนอนก็ได้แต่ต้องนั่งที่ที่นอน ครูจัดที่พิเศษไว้ให้ข้างโต๊ะครู บอกว่าอยู่นอกห้องครูเป็นห่วง กลัวใครมาจับไป	ร้องไห้ ขอมนั่งสักครู่ แล้วเดินออกไปหน้าห้อง
2 มิ.ย.49	วันนี้ร้องไห้บอกว่าไม่ยอมมาโรงเรียนไม่ยอมนอนที่โรงเรียน ครูคุยด้วยบอกว่าไม่ต้องนอนก็ได้ เพียงแต่นั่งอยู่ในที่ของตัวเองไม่เดินไปมาเพราะจะรบกวนผู้อื่น	เริ่มขอมมานั่งที่ที่นอนที่ครูปูให้ด้วยตนเอง (ครูชวนคุยด้วยทุกวัน)
5-8 มิ.ย.49	ครูเชิญชวนให้นอนแต่ปฏิเสธ โดยตลอด	นั่งที่ที่นอนตลอดช่วงที่เพื่อนนอน
14 มิ.ย.49	ครูชวนให้มาหิบบที่นอนไปปูเอง	ขอมมาหิบบที่นอนไปปู และนั่งอยู่ที่ที่นอนตลอดช่วงที่เพื่อนนอน
15 มิ.ย.49	ครูเชิญชวนให้นอนแต่ปฏิเสธ โดยตลอด และบอกว่าแม็คขอนั่ง	นั่งที่ที่นอนตลอดช่วงที่เพื่อนนอน
16 มิ.ย.49	ครูคุยด้วยบอกว่าครูเมื่อยหลังจึงขอนอนข้างๆ แม็คได้ไหม เมื่อแม็คพยักหน้า ครูนอนด้านหนึ่งของที่นอนและบอกแม็คว่าลองนอนสิ ไม่ค่อยเมื่อยหลัง แม็คขอมนอนสักครู่ แล้วลุกขึ้นนั่ง ครูลองเอาหมอนพิงตัวและสอนให้นั่งพิงและเหยียดขา จะได้ไม่เมื่อย	แม็คขอมนอนเมื่อครูนอนด้วย ครูถามว่ากลัวไม่ตื่นหรือไง แม็คตอบว่าใช่ ครูบอกว่าไม่ต้องกลัว ครูไม่ยอมให้ใครหลับที่โรงเรียนหรือต้องปลุกให้ตื่นกลับบ้านทุกคน แม็คยิ้ม
19-23 มิ.ย.49	ครูชวนให้นอน แต่แม็คปฏิเสธบอกครูว่าแม็คขอนั่งมากกว่า	แม็คหิบบที่นอนมาปู เอาหมอนพิงตัวและนั่งพิง
26 มิ.ย.49	ครูอุ้มจากทำนังเป็นนอน นั่งเป็นเพื่อนสักครู่ และบอกว่านอนเล่นๆ ไม่ต้องหลับก็ได้ เมื่อเพื่อนๆ ตื่น ครูเข้าไปพูดคุยด้วย และบอกว่าตัวแม็คหมุนเหมือนเข็มนาฬิกา แม็คหัวเราะ	ขอมนอนราบลงกับที่นอนนอนหมุนไปมาแต่ไม่หลับ
27 มิ.ย.49	เมื่อปูที่นอนเสร็จ ครูพูดเตือนว่าให้นอนเล่นๆ อีก จะหมุนเป็นเข็มนาฬิกาก็ได้	นั่งที่ที่นอน ครูต้องช่วยจับตัวลงนอนเบาๆ จึงขอมนอน และหมุนเล่นอีก

วันที่	การดำเนินการของครู	พฤติกรรมการณ์นอน ของน้องแม็ค
28 มิ.ย.49	เมื่อปูที่นอนเสร็จ ครูพูดเตือนว่าให้นอนเล่นๆ อีก จะหมუნเป็นเข็มนาฬิกาก็ได้	นอนด้วยตนเอง โดยครูไม่ได้ เตือน
29 มิ.ย.49	พอดึ้นครูไปถามว่าสบายไหม และบอกว่าเห็น ไหมว่าครูต้องให้แม็คตื่นกลับบ้านจนได้ แม็คยิ้ม	นอนหลับครั้งแรก

สรุปผลการดำเนินการ

การช่วยเหลือให้น้องแม็คนอนกลางวันใช้เวลารวมทั้งสิ้น 49 วัน การดำเนินการช่วยเหลือมีลักษณะแบบค่อยเป็นค่อยไป ดำเนินการเพื่อช่วยให้น้องแม็คค่อยๆ ปรับตัวและไม่กลัวครูและพี่เลี้ยง รวมถึงไม่กลัวการนอนที่โรงเรียนอย่างผสมกลมกลืนไปกับชีวิตประจำวัน ครูพยายามให้น้องแม็คค่อยๆ ค่อยๆ กับสิ่งของที่ต้องใช้ในการนอนทีละน้อย จัดที่พิเศษให้ รวมถึงมีการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดียิ่งระหว่างครูกับน้องแม็คจึงได้ผลดี

ความคิดเห็นของครู

น้องแม็คเป็นเด็กที่ปรับตัวยากมากกว่าเด็กทั่วไป การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมใดๆ จึงต้องเริ่มด้วยการสร้างความไว้วางใจเสียก่อน และเมื่อจะต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงใดๆ ครูจะต้องให้น้องแม็คได้รับรู้ไว้ล่วงหน้า เสนอแนวทางให้น้องแม็ครู้ว่าจะอย่างไรได้บ้าง รวมทั้งยืนยันให้รู้ว่าครูจะคอยดูแลช่วยเหลืออยู่เสมอ การดำเนินการเช่นนี้สามารถนำไปปรับใช้กับเด็กที่ปรับตัวยากในเรื่องอื่นๆ ได้เช่นกัน

(ตัวอย่าง)
การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
เรื่อง การส่งเสริมทักษะการใช้กรรไกร

นางสาวนฤมล เนียมหอม
ครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 2/1 โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ

ความเป็นมา

ตามพัฒนาการปกติ เด็กอายุ 5 ขวบ จะสามารถตัดกระดาษตามแนวเส้นได้ แต่จากผลการประเมินพัฒนาการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 พบว่า เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2/1 สามารถตัดกระดาษตามแนวเส้นได้เพียง 8 คน จากเด็กทั้งหมด 26 คน คิดเป็นร้อยละ 30.77 จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องให้ความช่วยเหลือเด็กให้มีพัฒนาการตามปกติ

สาเหตุของปัญหา

จากการสังเกตการทำงานศิลปะในห้องเรียน พบว่า เด็กให้ความสนใจต่อกิจกรรมที่ต้องใช้กรรไกรค่อนข้างน้อย เมื่อครูเชิญชวนให้เลือกทำกิจกรรมที่ใช้กรรไกร เด็กจะบอกว่ากรรไกรแข็ง ตัดยาก ครูจึงสำรวจอุปกรณ์และพบว่ากรรไกรปลายมนขนาดเล็กส่วนใหญ่จะมีความฝืดค่อนข้างมาก จึงสรุปเป็นสาเหตุของปัญหาในเบื้องต้น ดังนี้

ปัญหาเบื้องต้น กรรไกรที่จัดให้เด็กใช้ มีสภาพไม่เอื้อต่อการใช้งานของเด็ก ทำให้เด็กเบื่อกิจกรรมที่ต้องใช้กรรไกร เมื่อเด็กทำกิจกรรมที่ใช้กรรไกรค่อนข้างน้อยทำให้ขาดทักษะการใช้กรรไกร

เมื่อครูจัดหากรรไกรชุดใหม่ที่มีสภาพเอื้อต่อการใช้งานของเด็กมาให้เด็กใช้ พบว่า เด็กยังไม่ค่อยสนใจทำกิจกรรมที่ต้องใช้กรรไกร จึงตั้งสมมุติฐานซึ่งเป็นสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา ดังนี้

ปัญหาที่แท้จริง การที่เด็กทำกิจกรรมการใช้กรรไกรค่อนข้างน้อยเนื่องจากครูจัดวางวัสดุอุปกรณ์ไว้ให้เด็กเลือกใช้ด้วยตนเอง แต่ไม่ได้จัดกิจกรรมทางเลือกที่น่าสนใจ เมื่อตัวเลือก้าเดิมคือเลือกตัดภาพจากใบปลิวโฆษณาหรือวารสารเก่า ทำให้เด็กไม่สนใจที่จะเลือกทำกิจกรรม สาเหตุที่แท้จริงจึงอยู่ที่การไม่ได้ปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้มีความน่าสนใจสำหรับเด็ก เมื่อเด็กไม่ได้ทำกิจกรรมการใช้กรรไกรอย่างสม่ำเสมอเนื่องจึงขาดทักษะการใช้กรรไกร

แนวทางการแก้ปัญหา

จัดกิจกรรมให้เด็กได้ใช้กรรไกรในลักษณะที่มีความน่าสนใจ มีความแปลกใหม่ที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ ให้เด็กเลือกทำกิจกรรมตลอดทั้งภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550

กิจกรรมที่จัดให้เด็กได้ใช้กรรไกรตามหน่วยการเรียนรู้ มีรายละเอียดดังนี้

หน่วยการเรียนรู้	กิจกรรมส่งเสริมการใช้กรรไกร
อ้มอร่อย	- ตัดภาพอาหารที่เด็กๆ ชอบรับประทาน
ขอมมาพระแม่คงคา	- ตัดภาพกระทงที่ครูเตรียมไว้ให้มาประกอบภาพวาดวันลอยกระทง - ตัดกระดาษทำธงสามเหลี่ยมที่ใช้เป็นป้ายชื่อที่กระทงดอกบัว
หนูรักในหลวง	- ตัดภาพวาดมือของเด็กๆ เพื่อนำไปประดิษฐ์เป็นดอกพุทธรักษา - ตัดภาพหัวใจเพื่อใช้ในกิจกรรมต้นไม้ความดี - ตัดภาพหัวใจทำการ์ดวันพ่อ
รวมเลือดเนื้อชาติเชื้อไทย	- ตัดกระดาษเพื่อทำธงชาติไทย - ตัดภาพที่เด็กๆ วาดมาใช้ตกแต่งกระดาษสำหรับปลูกต้นไม้ - ตัดภาพช้างทำกิจกรรมคืนช้างสู่ป่า
ปีใหม่ ชีวิตใหม่	- ตัดกระดาษทำสายรุ้งสำหรับตกแต่งห้องเรียน - ตัดกระดาษรูปถุงเท้า ทำถุงเท้าคริสต์มาส
วันเด็ก วันครู	- ตัดกระดาษทำหน้ากากอาชีพที่หนูชอบ - ตัดภาพหัวใจมาทำเป็นโมบายรักคุณครู
ปีเตอร์แพน	- ตัดกระดาษทำดาวที่บ้านของเวนดี้ - ตัดกระดาษที่พับรูปจระเข้ติดตอก - ตัดภาพวาดมือของเด็กๆ เพื่อนำไปประดิษฐ์รู้งินน้ำที่เนเวอร์แลนด์

ผลการดำเนินการ

ผลการดำเนินการแสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

ลักษณะของการตัดกระดาษ	ก่อนการวิจัย		หลังการวิจัย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตัดกระดาษไม่ตรงตามแนวเส้น หรือตัดตามแนวเส้นได้แต่มีรอยหยักค่อนข้างมาก	18	69.23	0	0.00
ตัดกระดาษตรงตามแนวเส้นได้ โดยมีรอยหยักเล็กน้อย	8	30.77	14	53.85
ตัดกระดาษตรงตามแนวเส้นได้ โดยไม่มีรอยหยัก	0	0.00	12	46.15

ก่อนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีเด็กร้อยละ 69.23 ตัดกระดาษไม่ตรงตามแนวเส้น หรือตัดตามแนวเส้นได้แต่มีรอยหยักค่อนข้างมาก และร้อยละ 30.77 ตัดกระดาษตรงตามแนวเส้นได้ โดยมีรอยหยักเล็กน้อย โดยไม่มีเด็กที่ตัดกระดาษตรงตามแนวเส้นได้ โดยไม่มีรอยหยัก

หลังการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีเด็กร้อยละ 53.85 ตัดกระดาษตรงตามแนวเส้นได้ โดยมีรอยหยักเล็กน้อย และร้อยละ 46.15 สามารถตัดกระดาษตรงตามแนวเส้นได้ โดยไม่มีรอยหยัก ไม่มีเด็กที่ตัดกระดาษไม่ตรงตามแนวเส้น หรือตัดตามแนวเส้นได้แต่มีรอยหยักค่อนข้างมาก

ความคิดเห็นของครู

การใช้กรรไกรเป็นทักษะอย่างหนึ่งที่สำคัญสำหรับเด็ก การที่เด็กจะมีทักษะใดๆ ได้ต้องฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ จึงจำเป็นต้องจัดกิจกรรมให้มีความแปลกใหม่ และเหมาะสมกับวัยให้เด็กเลือกทำตามความสนใจอย่างต่อเนื่อง จึงช่วยให้เด็กมีทักษะในเรื่องนี้อย่างเหมาะสม